

Beoordeling Voedingspatroon op een Snelle Manier (BV-SM)

Hieronder vindt u de BV-SM vragenlijst die door de patiënt kan ingevuld worden of via een interview kan worden afgenomen. Indien de patiënt meer dan 4 keer 'Meestal/vaak' antwoordt wordt aangeraden om de persoon door te sturen naar een erkende diëtist.

THEMA	In een gemiddelde week hoe vaak:	Meestal/ vaak	Soms	Zelden/ nooit	Niet van toepassing
MAALTIJDEN	1. Slaat u het ontbijt over? 2. Eet u <u>4 of meer</u> kant-en-klare maaltijden of buitenshuis?	☐	☐	☐	
Aardappelen en graanproducten	3. Eet u <u>minder dan 2 porties</u> volkoren graanproducten per dag? 1 Portie: 1 snede brood = 3 eetlepels muesli of 20 g ongekookte rijst of pasta of 2 beschuiten	☐	☐	☐	
Groenten	4. Eet u <u>minder dan een</u> half bord groenten per dag? Een half bord groenten = 3-4 porties of 300 g groenten of 2 volle handen	☐	☐	☐	
Fruit	5. Eet u <u>minder dan 2 porties</u> fruit per dag? 1 portie = 1 stuk fruit = 1 schaalpje bessen Noot: kan ook diepvries zonder toegevoegde suiker	☐	☐	☐	
Melkproducten en calcium verrijkte sojaproducten	6. Eet of drinkt u <u>minder dan 2 porties</u> melk, yoghurt, of kaas per dag? 1 Portie = 1 klein glas melk (= 150 ml) of 125 g yoghurt (kleine potjes uit de handel), 20 g kaas (1 sneetje) Melk/yoghurt kan ook calcium verrijkte soja producten of andere calcium verrijkte plantaardige producten zijn	☐	☐	☐	

THEMA		In een gemiddelde week hoe vaak:	Meestal/ vaak	Soms	Zelden/ nooit	Niet van toepassing
Vlees, vis eieren en vervangproucten		7. Eet u <u>meer dan 170 g</u> vlees of gevogelte per dag? Noot: 100 gram vlees heeft de grootte van een pak kaarten of één gemiddelde hamburger. Gemiddelde biefstuk is 150 g	☐	☐	☐	
		8. Eet u <u>regelmatig 'vette'</u> vleeswaren in plaats van ' <u>magere</u> ' vleeswaren? 'Vette' vleeswaren: salami, varkensgehakt(bereidingen), hespenworst 'Magere' vleeswaren: kalkoenham, gekookte ham	☐	☐	☐	
Smeer- en bereidingsvet		9. Voegt u aan tafel <u>meer dan 1 eetlepel</u> boter, margarine of olie toe aan uw brood, aardappelen, rijst of groenten? 1 eetlepel: 18 g boter of margarine of 10 g olie				
Restgroep	Gefrituurde producten	10. Eet u <u>meer dan 1 keer</u> gefrituurde producten zoals frieten, kroketten, kipnuggets?	☐	☐	☐	
	Snacks en snoepgoed	11. Eet u <u>meer dan 2 keer per week</u> chips, nacho's, crackers, popcorn, nootjes? 12. Eet u <u>meer dan 2 keer per dag</u> snoepgoed zoals cake, koekjes, gebak, chocolade, ijs, pannekoeken en wafels	☐	☐	☐	☐ eet zelden deze snacks ☐ eet zelden dit snoepgoed
	Frisdrank	13. Drinkt u <u>meer dan een halve liter (500 ml)</u> frisdrank of fruitsap per dag? Noot: 1 blikje frisdrank = 33 cl	☐	☐	☐	

Vragen omtrent voedingsgerelateerde zelfszorg	Ja	Nee
14. Kookt u meestal zelf uw eten (of familielid), in plaats van uit eten te gaan?	○ ○ ○	○ ○ ○
15. Heeft u soms moeite om zelf te winkelen of koken?	○	○
16. Volgt u een special dieet, eet je bepaald voedsel al dan niet omwille van gezondheidsredenen of andere redenen?		
<p>17. Hoe bereid bent u om uw voedingspatroon aan te passen ten einde gezonder te leven?</p> <p style="text-align: center;"> Zeer bereid 5 4 3 2 1 Helemaal niet bereid </p>		

Hieronder vindt u de huisartsensleutel van de BV-SM vragenlijst. Overweeg het doorverwijzen van patiënten naar een diëtist bij 4 of meer vinkjes in de 'meestal/vaak' categorie.

Vragen	Patiënten met een verhoogd risico	Verdere evaluatie en behandeling	Advies / verdere informatie
Eetpatroon Q# 1	Patiënt slaat het ontbijt over	<ul style="list-style-type: none"> Ga de oorzaak na, inclusief medische en psychiatrische aandoeningen, socio-economische problemen, winkel- en kookvaardigheden, mate van stress Doe een gepaste doorverwijzing 	<ul style="list-style-type: none"> Als maaltijden worden overgeslagen omwille van armoede of gebrek aan faciliteiten, verwijst de patiënt dan door naar mogelijkheden in de gemeenschap vb. gemeenschappelijke maaltijden, voedselbank In het algemeen is het ontbijt overslaan geassocieerd met obesitas en een ongezonder voedingspatroon. Het eetpatroon normaliseren kan helpen met gewichtsbeheersing
Uit eten Q# 2	Patiënt gaat vaak uit eten	<ul style="list-style-type: none"> Bevraag de redenen om frequent uit eten te gaan Bij gebrek aan kennis en vaardigheden i.v.m. winkelen en koken, of als tijd een drempel vormt, kan de patiënt voordeel halen uit een verwijzing naar een diëtist Uit eten kan vaak op voorwaarde dat de patiënt voldoende kennis heeft van welke maaltijden hij/zij moet samenstellen 	<ul style="list-style-type: none"> Restaurant porties zijn vaak groter dan nodig wat bijdraagt tot obesitas Restaurant maaltijden zijn vaak rijk aan verzadigde vetten, zout en calorieën, wat bijdraagt tot hypercholesterolemie, hypertensie en obesitas
Aardappelen en graanproducten Q# 3	Patiënt eet minder dan 2 porties volkoren-producten per dag	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek de redenen voor lage inname of vermijding van volkorenproducten Adviseer gepast (stel eenvoudige manieren voor om volkorenproducten in te bouwen zoals vezelrijke ontbijtgranen, bruin of volkoren brood soorten) 	<ul style="list-style-type: none"> De Vlaamse aanbeveling is om 5-12 sneden brood te eten Volkorenproducten zijn een goede bron van vezels, vitamines en mineralen Adequate vezel inname kan het risico op hypercholesterolemie en bepaalde kankers verminderen

<p>Groenten Q# 4</p>	<p>Patiënt eet minder dan 2 porties groenten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek redenen voor de lage inname (afkeer van groenten, moeite met de bereiding, etc.) • Gemakkelijke manieren om groenten toe te voegen: eet elke maaltijd groenten; eet kleine wortels als snack, gebruik salade bars, eet grotere porties. • Belang van een variëteit aan groenten te eten 	<ul style="list-style-type: none"> • De Vlaamse aanbeveling is om 300 gram groenten te eten • Groenten zijn over het algemeen een goede bron van vitaminen en vezels • Groenten zijn rijk aan kalium; diëten rijk aan kalium kunnen hypertensie helpen behandelen • Groenten als geheel zijn te verkiezen boven sappen; sappen bevatten minder vezels en zijn een meer geconcentreerde bron aan calorieën
<p>Fruit Q# 5</p>	<p>Patiënt eet minder dan 2 porties fruit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek redenen voor de lage inname (afkeer van fruit, moeite met de verwerking, etc.) • Gemakkelijke manieren om fruit toe te voegen: eet elke maaltijd fruit als dessert; eet een stuk fruit als snack. • Belang van een variëteit aan fruit te eten 	<ul style="list-style-type: none"> • De Vlaamse aanbeveling is om 2 stukken of 250 g fruit te eten • In observationele studies is aangetoond dat het eten van fruit en groenten omgekeerd geassocieerd is met het risico op kankers en hart- en vaatziekten • Fruit is over het algemeen een goede bron van vitaminen en vezels • Fruit is rijk aan kalium; diëten rijk aan kalium kunnen hypertensie helpen behandelen • Fruit als geheel zijn te verkiezen boven sappen; sappen bevatten minder vezels en zijn een meer geconcentreerde bron aan calorieën
<p>Melkproducten en calcium verrijkte sojaproducten Q# 6</p>	<p>Patiënt verbruikt minder dan twee porties per dag aan melkproducten of calcium verrijkte soja producten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek de redenen voor de lage inname, inclusief lactose intolerantie • Als de patiënt niet in staat is om melkproducten te consumeren, stel dan lactose-arme of lactosevrije 	<ul style="list-style-type: none"> • De Vlaamse aanbeveling is om 450 ml half volle melk en 1 snee magere kaas te eten • Melkproducten zijn binnen de Vlaamse eetcultuur een goede bron van calcium en vitamine D. Calcium

		melkproducten voor, of calciumrijk voedsel (versterkte sojamelk, versterkte rijstmelk)	verrijkte producten kunnen een waardig alternatief zijn. Men streeft naar 75 mg Ca/100 ml/g product. <ul style="list-style-type: none"> • Adequate calcium en vitamine D inname zijn belangrijk voor de preventieve en behandeling van osteoporose • Adequate calcium inname is een belangrijk onderdeel van de behandeling van hypertensie, zeker bij zoutgevoelige personen
Vlees, vis, eieren en vervangproducten Q# 7-8	Patiënte consumeert grote hoeveelheid vlees Patiënt consumeert vetrijke vleeswaren	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek redenen voor vetrijke keuzes en grote porties • Adviseer en verwijs gepast <ul style="list-style-type: none"> ○ Magerder vlees ○ Vis en gevogelte zonder vel in plaats van vlees ○ Meer vegetarische eiwitbronnen eten (peulvruchten, tofu, sojaproducten, etc.) ○ Beperk portiegroottes van vlees 	<ul style="list-style-type: none"> • De Vlaamse aanbeveling is om 100g vlees, vis, gevogelte te eten of 100 g tofu, tempé, quorn, seitan of 3 eetlepels peulvruchten • Diëten rijk aan verzadigde vetten hebben in observationele studies aangetoond geassocieerd te zijn met een hogere kans op sommige kankers, en veroorzaken hypercholesterolemie
Smeer- en bereidingsvet Q# 9	Patiënt eet grote hoeveelheid boter, olie of margarine	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek redenen voor de grote porties • Adviseer kleinere porties en gezondere alternatieven 	<ul style="list-style-type: none"> • De Vlaamse aanbeveling is om 5 g smeervet/snede brood en 1 eetlepel (max 15 g) bereidingsvet/persoon voor de warme maaltijd. In totaal 40 tot 75 g smeer- en bereidingsvetten • Vetten, ongeacht hun oorsprong, brengen 9 kcal/g. Smeer- en bereidingsvetten zijn bijgevolg een verborgen bron van energie.
Restgroep Gefrituurde producten	Patiënt eet op regelmatige basis gefrituurde	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek de redenen van het frequente gebruik van gefrituurde producten 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is geen specifieke aanbeveling, men raadt aan om dit te beperken • Gefrituurde en

Q# 10	producten	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseer maximaal 1 maal per week een gefrituurd product • Adviseer alternatieve technieken om dergelijke producten te bereiden bv Frieten in de oven. 	gepaneerde producten absorberen het vet en worden daardoor energiedenser en gaan bijgevolg bijdragen tot een hogere energie inname.
Restgroep Snacks, snoepgoed en frisdrank Q# 11, 12, 13	Personen die vaak energierijke snacks, gesuikerd snoepgoed eten en/of grote hoeveelheden suiker/calorierijke dranken drinken	Adviseer gepast <ul style="list-style-type: none"> • Eet kleinere hoeveelheden snoepgoed • Eet suikerarme desserts, fruit, etc. • Kies light, zero-, frisdrank • Drink meer water in de plaats 	<ul style="list-style-type: none"> • Snacks, snoepgoed en gesuikerde dranken zijn een grote bron van calorieën en bevatten “lege calorieën”, die meer voedzaam voedsel vervangt • Cafeïne en fosfaten in frisdrank van het type cola kunnen de Ca²⁺ absorptie doen afnemen.

Vraag 14-16 heeft u een idee of de persoon in staat is om bepaalde basistaken uit te voeren en of de persoon omwille van een specifiek advies een bepaald voedingspatroon volgt.

Vraag 17 heeft u een idee wat de bereidwilligheid is van de persoon om zijn/haar voedingsgewoonten te veranderen.